

ТОМОРКАДАН ТИЛЛО ТОПГАНЛАР

Каттақўргонлик соҳибкорларнинг изланишлари, интилишлари ҳақида

— Бутун умрим ер билан тиллаши ўтмоқда, — дейди меҳнат фахрийси, Каттақўргон туманидаги Новқа қишлоғига яшовчи Эрдош ЭРГАШЕВ. — Собиқ тузум даврида салкам 40 йил бригадир, агроном лавозимларида ишладим. Гектар-гектар ерларда пахта етиштириши қойилди, ўзимизнинг томорқамизга қарашни, ундан даромад олишин урганмабмиз. Президентимизга раҳмат, бу бора бутун халқимиз кўзини очди. Мамлакатимиз раҳбарни томорқадан тўғри фойдаланган одам қандай имкониятларга эга бўлиши ҳаётий мисоллар билан ҳар доим гапириб келмокда. Бундан хулоса чиқариб, икки сотих ерда иссиқхона барпо этдим. 43 туп лимон кўчачи үтқаздим. Мехр берса, меҳнат кўлса бўлар экан. Лимонларим хосилга кирди. Ҳар туп дараҳтдан 54 килограммдан мева йигиштириб оғлиқ. 2274 килограмм лимоннинг ҳар бир килосини 9 минг сўмдан жами 23 миллион сўмга уйимдан олиб кетишид.

Икки ярим сотих ерга иккичи иссиқхонани қўрдим. Унга мандарин, банан, апельсин, помидор, бодринг эдим. Мингга яқин лимон кўчачи етиштираялман. Сабоғ учун қишлоқдошларимга белуп тарқатмоқчиман. Тошкент бориб, киви кўчачи олип келдим. Ҳозир унга парваришиялман. Келаҳақа қиви ҳам ўзимиздан чиқади. Ёшим бир кам саксонда, 11 нафар фарзандим, 35 набирам, 7 эварам бор. Ҳаммасини меҳнат қилишга, ҳалол яшашга ўргатганиман. Томорқада ишлаб, ўзимизнинг ҳам, кампиримнинг ҳам соглигимиз яхшиланди. Даромад олиб, кайфиятим кўтарилиди. Тўғриси, томорқадан шунча фойда олиш мумкинлигига ишонмаган эдим. Бугун мендан ўрганиб, биргина Новқа қишлоғига ўнга яқин иссиқхоналар барпо этдилди. Одамлар дангасалиқдан кўтулиб, меҳнат килиб, пул топиб бойимоқда. Шу кунларда асалар ҳақида китоб ўқиятиман. Ари бомоқчиман. Ҳам асал оламан, ҳам арилар лимонларимни чанглатади. «Нуроний» фонди ҳамда маҳалла фуқаролар йигини ишлариди ҳам фаол иштирок этаман. Меҳнат қўлган бўдани бирор бўйлайн жанжаллашиша, беҳуда гап сотишга вақти бўлмайди. Дунёдаги ҳамма бематни ишлар бекорчилиқдан келиб чиқади. Қишлоғимиздан ўт одам яқинда қамодкан кайдайди. Шу кунгача упарнинг уйига бир неча марта бордим. Чакириб, иссиқхонани кўрсатдим. Кўчут керад бўйлас, бераман, сизлар ҳам томорқаларингизда иссиқхона кўринглаб, деб маслаҳат бердидим.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевга бутун каттақўргонликлар номидан миннатдорлик билдиримоқчиман. У кишининг шарофати билан қанчадан-қанча оиласар томорқадан олинган даромад орқасидан тўқ-фаровон яшамоқда. Иссиқхонани кўриш учун ҳар кунни одамлар келади. Уларга билганинг томорқадан олган даромадимдан таҳлаб кўйганиман, болаларимга ҳеч қандай оғирлигига бераман. Самарқанд вилояти ҳокими Туробжон Жўраев, Каттақўргон тумани ҳокими Аъзамхон Баҳромовлар ҳам томорқамни кўриб, иссиқхонани кўздан кешибир, атрофдагиларга ҳам ўргатишими айтишиди. Худо хоҳласа, шу йил муборак Ҳаж сафарира бормоқчиман. Унга кетадиган харажатларни аллақачон томорқадан олган даромадимдан таҳлаб кўйганиман, болаларимга ҳеч қандай оғирлигига бераман. Тенгдош жўраларим менга: кўринмайсан, ўйнингда тилло топдинги ё, дейишиди. Ҳа, томорқадан тилло.

— Баззи бир аёлларимизга ҳайрон қўламан, — дейди Сарой қишлоғига яшовчи Соҳиба ШОДМОНОВА. — Уларга ўҳшаб гап-гаштакка боришига вақт топа олмайман. 12 сотих томорқамиз бор. Учда сабзи, пиёс, картошка, саримсоқ, помидор етишиштари. Бундан ташҳари, 6 та хурмоним, 3 та нашвати, 3 та олма, 6 туп анор, 3 та гипос, 10 та ўрик, 30 туп токимиз бор. Рўзгорда сут-катори бўлиши учун 4 бosh мол кигланмиз. Фарзандларим билан биргаликда қўраймиз. Рўзгора бирон нарсани бозордан сотиб олмаймиз. Ҳаммаси томорқадан чиқади. Тұрумчұрт оғирлигим фермер хўжалигига ишлайди. У киши ҳам бўш вактларидан томорқага уннайди. Мен иш ўйқ, деб ўтирадиган аёллар фикрига кўшилмайман. Томорқаси бор одамни ишсизман, дейишига ҳақиқи ўйқ. Томорқада меҳнат қўлса, пул

ҳам келади. Биз томорқамизда етиштирилган хосилнинг ярмидан кўргониги бозорга чиқармиз. Мана шу томорқадан орқасидан топилган даромад тифайли бирордан кам эмасмиз. Мен барча аёлларимизга томорқада ишлаган саломат бўлишини, рўзгори бут, тинч, болалари яхши ёб-ичинши айтмоқчиман. Шу кунларда товуқ бўкиш учун жой тайёрларатаялман. Энди тухум ҳам ўзимиздан чиқади.

— Томорқага ёътибор берила бошлиганидан кейин мен ҳам 2 сотих ерга иссиқхонани кўриш ҳардакат қилилган. Фақат иссиқхона ҳақидаги тушишчаларимизни, билимларимизни оширишимиз керак. Шу ўнда кишлоқ хўжалигига ихтисослашган интернет сайтилари кўпайишни истайман. Шунингдек, кишлоқ хўжалиги соҳаси олимдари томонидан томорқада ҳосил етишишири, алмашлаб экиши, хосилдорликни ошириши, зараркунданаларга қарши курашиш бўйича китоблар ёзилса, янада яхши бўлар эди. Узи ишисиз, лекин томорқаси бор тенгдозларимга маслаҳат бермоқчиман. Келинг, иссиқхонани кўринг, мен сизларга беминнат ёрдам бердим. Машина сотиб олдим. Бирордан кам жойим ўйқ.

Бир пайтлар нотуғри бир фикр юрарди. Ердан, кетмандон бир бўймайсан, деган. Мен ўз ҳаётим мисолига бу гап чуэнлигини исбот қилимоям. Ҳар ийли икки тонна саримсоқ, бир ярим тонна картошка оламан. Томорқадан 1 ўйда 3 мартағача ҳосил олишин ўрганиб олдим. Кайси сабзвотининг қачон эклишини, қанча вақтда тайёр бўлишини биламан. Шу кунларда томорқа чептарига хурмо кўчачи эмоқчиман. Қисқаси, бугун одамлар бир-бири билан кўришганида деҳқончилик, томорқа ҳақида гапиради. Бу бора кўни-кўнишнага ёрдам берадиган, кўллаб-кувватлайдиган бўлишиди. Ҳатто-ки оқсоқол деҳқонларимиз томорқасига қарамаган хонадонларга кириб, танбек беришшайти. Баъзилари ўзлари етишиштаган кўчатларни келтириб экишайти. Тўғриси, одамларимиз йиллар давомидга шундай имкониятдан фойдаланмай келашётган. Ҳатто мактабларда ҳам иссиқхоналар куришилди, экинлар экилаёттанишига ўзбеклини билоради.

— Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ёрдамнидан самарали фойдаланишни ташкил этиш тўғрисидаги Вазирлар

маҳкамасининг қарори икросини таъминлаш мақсадида Каттақўргон туманида фермер, деҳқон хўжалик ва томорқа ёрдамни кенгаши ҳамда «Томорқа хизмати» МЧЖ ва «Ўсимликлар клиникаси» ташкил этилди, — дейди Каттақўргон туман фермер, деҳқон хўжалик, томорқа ёрдамни кенгаши раиси Мардон МАВЛОНОВ. — Каттақўргон тумани ҳокими Аъзамхон Баҳромовлар ҳарори билан бизга Улугбек маҳалла фуқаролар йигинидаги бўш турган бино ажратилиди. Бугун кунда «Томорқа хизмати» МЧЖга «Ағробанқонинг Пайшанба филиали томонидан 156 500 000 сўм кредит маблаби берилди. Ушбу маблабнинг 126 500 000 сўмига турли хил қишлоқ хўжалиги техникалари кептирилди. Шунингдек, ургува кимёвий воситалар олиниб, аҳолига тарқатилимоқда.

Каттақўргон туманидаги 69 маҳалла фуқаролар йигинларида 50401 хонадон мавқуд бўлиб, улар тасаруруғидаги 3116 гектар томорқа ёрларга турли хил қишлоқ хўжалиги экинлари ёки бўйича маслаҳатлар, тавсиялар берилди. Дастанлаби ҳибоб-китобларга қараганда, 272 гектара пиёса, 257 гектара сабзи, 158 гектара каррам, 263 гектара бодринг, 442 гектара по-мидор, 626 гектара картошка, 110 гектара саримсоқ, 123 гектара нутхат, 172 гектара кўянатлар ҳамда минг гектардан зиёд майдонга бошқа турдаги қишлоқ хўжалиги экинлари ёки белгиланига.

«Томорқа хизмати» МЧЖ фаолияти тўлиқ йўлга кўйилганидан кейин 100 га яқин янги иш ўрнини яратилиди. Жамиятимиз томонидан шу кунгача кам таъминланган оиласар томорқасини экишга тайёрлар, уларга қишлоқ хўжалиги экинлари ургунин ётказиб бериш, турли хил мева кўчатлари билан беъзлап таъминлаш бўйича ҳам бир қатор ишлар олиб борилмоқда. Туманиннинг уста соҳибкор бөгбонларидан иборат тарғибот гурухи ташкил этилди. Улар қишлоқлоқи, ҳонадоннома-хонадон юриб, томорқа хўжаликни билан танишиб, ўзларининг маслаҳатларини беришимоқда. Шунингдек, жамиятимиз томонидан иссиқхоналар куришида аҳолига ёрдам бериш борасида ҳам бир қатор лойиҳалар амалга оширилмоқда...

Каттақўргон туманида иш қизигин. Биз фақат кўрдик ёшитдик. Саволлар бердик. Жаъоб олдик. Кўзимиз кувонди. Одамларнинг меҳнат билан бандилигидан, Каттақўргон гуллаб-яшнаётганидан бошимиз омсонага ётди. Тўғриси, томорқасига уннамаған одамни топиш мушук. Ҳатто мактабларда ҳам иссиқхоналар куришилди, экинлар экилаёттанишига ўзбеклини билоради.

Ҳа, каттақўргонликлар одамларни ёззуптика, яраттила, меҳнат қишишга, барака тошишга, ҳалолликка ундаётганинг буғуни ислоҳотларден рози ва миннатдор бўлиб, ерга уруг қадашмояд. Биз миришкор деҳқонлар билан ҳосил байрамларда кўришишини ниyat қилиб хайрлашдик.

— Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ёрдамнидан самарали фойдаланишни ташкил этиш тўғрисидаги Вазирлар

Алишер Навоийнинг «Maқбуб ул-кулуб» асаридан.

ДЕҲҚОНЛИК ЗИКРИДА

Деҳқонки, дона сочар, ерни ёрмок била ризқ йўлини очар. Агар ростлиқ ва салохи бордур, ўйи солиқи нокасидин намудордор. Қўши ҳам икки зўр паҳлавон, юкига буюн сунун олида равон; иш қиурда ҳамдам ва ҳамқадам, деҳқон аларни сурди андоқи. Одан. Олам маъмурлиги — алардин, олам аҳли масрурлиги — алардин. Ҳар қаён қылсалар ҳаракат, элга тарқатурур.

Деҳқонки, тузулк билан дона сочар, Ҳал бирига етти юз эшигин очар. Сочқон дона кўкаргуна, ўруб хирман килиб, маҳсулин кўттаргунча курту куш — андин баҳраманд ва дашт ваҳши — анинг била хурсанд. Мўрлар уйи — андин обод ва гўрлар хотири — анинг била шод. Кабутарларга андин мастилик, тўргайларга андин нишота ҳамдастлик. Ўрқигча андин рўзи, барзагарга андин ком ҳосил.

Барзагарга андин ком ҳосил, пуштакашга андин мурод восил. Гадо андин тўқ, кадхудо тўклиги ҳам бордур, ўзга ишларни сурди андин-ўйк. Мусофирига андин ком. Итмақи танури андин қизик, аллоф бозори андин иссиқ. Фуқаро ризки андин воғиф, гурабо кути андин коғий. Зоҳидга андин хузури тоат, обидга андин лоғи қаноат. Сойил харитасида андин мухайё ақтои, шоҳ хизонасида андин баҳру конати.

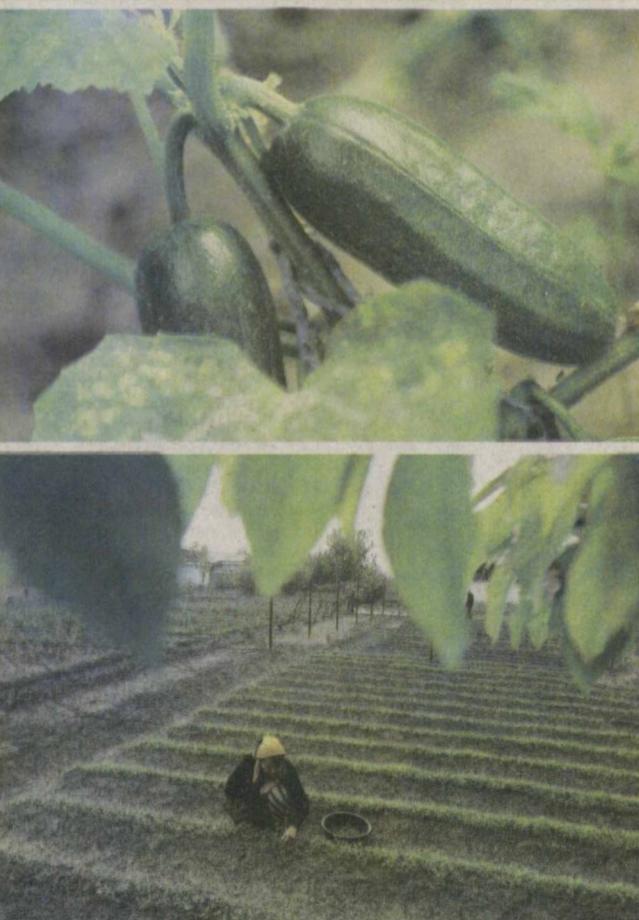
Деҳқоннинг бир дона сочарида бу холдур, ўзга ишлари таърифи маҳолдор, Боги жаннатдин намудор, попизида руҳ кути падидор. Ашжорининг ҳар бир чархи аҳзар, ул шажар ва рэҳин ва фавоҳи нижум ва ахтар. Фуқаро сирка ва ошириши андин, ағни нуқлу майи ноби андин.

Гуногун фавоҳи билаким богда тазийн, чаман мулқида болганиб таъбия ва ойин.

Мундук иши керакки, бухлдин муарро бўлса ва кизбу имсоидин мубарро. Шоҳ молин берурдин ибо қилимаса ва забун шерика жағо қилимаса; то доноси дурри саодат бар бергай ва тухм сочиб, аянжуви улувви риғбат тергай. Мундук деҳқон Одамнинг фарзанди, ҳал-фидури, балки марзуқлар анга фарзанд ва ул Одами сафийдур.

Китъя:

Кимки деҳқонлигий айлади пеша, Даги нон бермак ўлди анга шиор. Бўйла кимса улувви риғбатдин Одам ўлмаса, одамий худ бор.

O'ZBEKISTON OVOZI

MUASSIS:

Bosh muharrir: Safar OSTONOV

TAHIR HAY'ATI:

Hotamjon KETMONOV Muslihiddin

Ulug'bek VAFOYEV MUHIDDINOV

Saidkamol XODJAYEV Ochilboy RAMATOV

Gabulxona — 233-65-45

Xat